

VARA KOMMUN

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Folkhälsorådets

Verksamhetsberättelse 2014

Vara kommun

Antagen av folkhälsorådet 2015-02-12

Folkhälsoarbetet i Vara kommun

Folkhälsorådet i Vara är ett samverkansorgan mellan Vara kommun och Västra Götalandsregionen vars syfte är att initiera, utveckla och samordna det tvärsektoriella folkhälsoarbetet. Hälsoläget i kommunerna presenteras genom rapporten levnadsförhållanden i Skaraborg, som ligger till grund för folkhälsoarbetets verksamhetsplanering och prioritering. För att folkhälsoarbetet ska bli framgångsrikt krävs långsiktighet, systematik och kontinuitet.

Folkhälsorådet är ett samverkansorgan mellan Vara kommun och Västra Götalandsregionen, där syftet är att samordna resurser för förebyggande och hälsofrämjande arbete. Rådet består av politiker samt tjänstemän från kommun och region. I folkhälsorådet är samtliga nämnder i Vara kommun representerade med en ledamot.

Politiker

Irene Karlsson (C)	Bildningsnämnden Vara kommun, ordförande
Elof Jonsson (C) from 29 maj	Kommunstyrelsen Vara kommun
Thore Svenson (M)	Socialnämnden Vara kommun
Petra Sahlström (S)	Miljö- och byggnadsnämnden Vara kommun
Ulla Johansson (M)	Hälso- och sjukvårdsnämnden, vice ordf.
Rezkar Mohamad (S)	Hälso- och sjukvårdsnämnden

Tjänstemän

Elisabeth Svenander	Vårdcentralföreståndare
Irene Pehrson	Klinikchef Folkvandvården
Malin Andersson from 1 april	Kvalitetschef
Hanna Johansson/ Emma Hevelius	Folkhälsoplanerare

För verksamhetsår 2014 var barn och ungas uppväxtvillkor, delaktighet och inflytande i samhället samt alkohol, narkotika och droger prioriterade målområden. Inriktningar som särskilt lyfts fram var arbetet med ungas psykiska hälsa som en del mot målet Bäst hälsa 2020. De aktiviteter som skett under 2014 och som har finansierats av folkhälsorådet, eller där folkhälsoplaneraren har medverkat, följs upp och presenteras i denna verksamhetsberättelse.

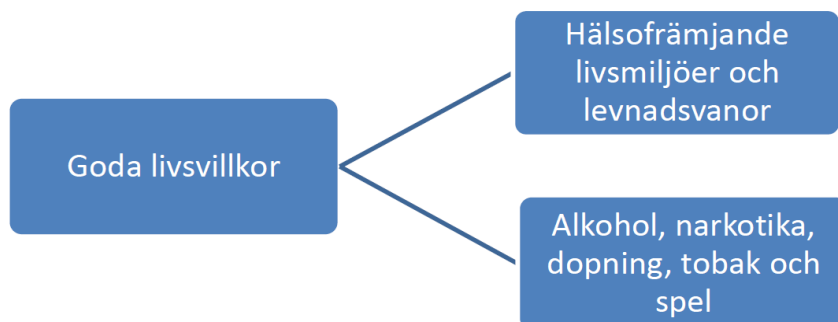
Folkhälsomål

Det övergripande målet för folkhälsa är att ”Skapa samhällliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”.

Till det övergripande målet finns 11 målområden

1. Delaktighet och inflytande i samhället
2. Ekonomiska och sociala förutsättningar
3. Barn och ungas uppväxtvillkor
4. Hälsa i arbetslivet
5. Miljöer och produkter
6. Hälsofrämjande hälso- och sjukvård
7. Skydd mot smittspridning
8. Sexualitet och reproduktiv hälsa
9. Fysisk aktivitet
10. Matvanor och livsmedel
11. Tobak, alkohol, narkotika, doping och spel

I Folkhälsopolitiskt rapport 2010 har de elva målområdena delats in i tre strategiska områden med syfte att ge regeringen, landsting/ region och kommuner en överblick över hur folkhälsan har utvecklats och resultatet av genomförda åtgärder, samt att rekommendera framtida satsningar på ett sådant sätt att det ska underlätta för beslutsfattare att göra strategiska val och prioritera bland de förslagna åtgärderna.

Goda livsvillkor

Målområde 1-3 och delar av målområde 6

Syftet med det strategiska området Goda livsvillkor är att skapa möjligheter till en bra start i livet vilket kan främjas av miljön i hemmet, förskolan och skolan samt av att nå en utbildningsnivå som ger möjligheter till arbete, ekonomiska villkor för självförsörjning och tillgång till ett bra boende och ett rikt fritidsliv. I Goda livsvillkor ingår också möjligheten att vara delaktig och ha inflytande i samhället och att få tillgång till hälso- och sjukvård på lika villkor. Myndigheter, landsting och regioner samt kommuner har en central roll i att skapa goda livsvillkor liksom ideella organisationer. / Ref: Folkhälsopolitisk rapport 2010.

Aktiviteter som skett under området Goda livsvillkor, under 2014

- ✓ Samordning tillsammans med socialförvaltningen, folktandvården och Närhälsan i en Senior och anhörigdag- Att Vara vid god hälsa!
- ✓ Marknadsförening/ informations spridning om Västra Götalandsregionens folkhälsopris. Vedums Nolltoleransgrupp blev vinnare för sitt samverkansarbete mellan skola och föreningsliv.
- ✓ 2014 utsågs Louise Thorsson till årets Folkhälsopristagare i Vara. Hon har utvecklat gymnastikföreningen i Vara så att fler barn kan vara aktiva.
- ✓ Utvecklat en samverkan mellan Folkhögskolan Vara, SISU idrottsutbildare och Vara kommun i ett projekt som heter Fri lek. Syfte är att fler barn och ungdomar rör på sig efter skoltid. Start 2015, v2.
- ✓ Kvalitetsmärkningen ”Trygg och säker” för föreningar i Vara syftar till att öka säkerheten, tryggheten och minska skadefrekvensen i föreningslivet.
- ✓ Samordning av Hygienvecka på förskolor inom kommun och friförskolor.
- ✓ På VÖS, Bildningsförvaltningens utvecklingsdag höll vi en workshop om psykisk ohälsa, ungas självkänsla och mindfulness tillsammans med elevhälsan.

- ✓ Medverkat på elevhälsans strategidag.
- ✓ Stimulansmedel till att utveckla:
  - Samarbetsdag för elever på Västra parkskolan.
  - Samarbetsdag för elever på Alléskolan.
  - Utbildning av elevrådet på Alléskolan.
  - Utomhusmiljön på Bondens demensboende har fräschats upp.
  - Möjlighet till rörelse för alla, föräldraföreningen i Levene anordnar söndagsgympa.
  - Inom projektet Tjejer 13-19år har det anordnats en workshop om hälsa och kost.

Hälsofrämjande livsmiljöer och levnadsvanor

Målområde 4-10

Med Hälsufrämjande livsmiljöer menas arbetsmiljön samt den fysiska och psykosociala miljö där vi bor och tillbringar vår fritid. De kan fungera som stödjande miljöer i arbetet med att främja fysisk aktivitet, goda matvanor samt sexualitet och reproduktiv hälsa. Livsmiljöerna kan också formas så att de minskar riskerna för smittspridning, olycksfall och våld. För att informativa insatser som syftar till att påverka människors attityder och beteenden ska få genomslag är stödjande livsmiljöer en viktig förutsättning. En hälsofrämjande hälso- och sjukvård spelar en roll inom alla de nämnda målområdena. Förutsättningarna för Hälsufrämjande livsmiljöer och levnadsvanor formas främst av regionala och lokala aktörer såsom länsstyrelser, landsting och regioner, kommuner samt ideella organisationer. /Ref: Folkhälsopolitisk rapport 2010.

Aktiviteter som skett under området Hälsufrämjande livsmiljöer och levnadsvanor, under 2014

- ✓ Samordning av föreläsning för föräldrar och elever i årskurs 8 och 9 till en kväll som handlade om – Vad som händer på internet.
- ✓ Uppmuntrar kommunen att medverka aktivt i skolmatsakademin, ett samarbete med kommunerna i Västra Götalands Regionen.
- ✓ Workshop med ungdomar och boende, tjänstermän och bildningsförbund om området Torsbo med syfte att se hur platsen kan bli mer jämställd. Underlaget ligger till grund för en ansökan till Boverket.
- ✓ Dialog med resultatenhetschefer och Studieförbundet Vuxenskolan om att arbeta med konceptet Passion för livet för grupper inom äldreomsorgen.
- ✓ Stimulansmedel till att utveckla:
  - Föreläsning av Navid Modiri om entreprenörskap och positivt tänkande för elever på Lagmansgymnasiet.
  - Föreläsning för gymnasiet med Mia Börjesson om Kroppen, knoppen, drömmar om livet.
  - Rörelseprojekt- Gå till Uganda för elever på Nästegårdsskolan.

-
- Elever på Tråvad skola gör ett besök på Science Center, Innovatum, Trollhättan för att alla elever ska få möjlighet att väcka lusten till teknik.
  - Hälsodag för årskurs 7 på Nästegårdsskolan tillsammans med Folkhögskolan.
  - Utbildningsbidrag till äldreomsorgens personal i taktil stimulering för 5 arbetsplatser.
  - Arbetslivsrehabiliteringen ges möjlighet att utveckla sin verksamhet och utbud.
  - Vinterfriluftsdag på Alléskolan.
  - Tjej/ killgrupp på Alléskolan och Nästegårdsskolan.
  - Träning och aktivitet på äldreboende med hjälp av Wii- TV spel.
  - Matlagningkurs för småbarnsföräldrar samt barn (10-12år) tillsammans med föräldrar.
  - Hälsovecka på Tråvads skola.
  - Elevhälsans arbete med sömn för barn och unga.
  - Samverkan mellan kommun- fritidsgård och studieförbund i en kreativ kväll för tjejer med tema hälsa och konst.
  - Förskolebarn på Torsgårdens förskola har rörelse till musik utomhus genom nya högtalare.

Tobak, alkohol, narkotika, doping och spel

Målområde 11

Det strategiska områdets syfte är ett samhälle fritt från narkotika och doping, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk samt minska skadeverkningarna av överdrivet spelande. Statens ansvar är att stifta lagar och kontrollera att de följs samt att följa konsumtions-, missbruks- och skadeutvecklingen. Staten ska också utveckla och tillämpa förebyggande metoder med vetenskapligt bevisad effekt samt erbjuda kompetensutveckling i förebyggande arbete. Centrala myndigheter är viktiga aktörer liksom länsstyrelserna som bland annat har ansvar för tillsynsverksamhet. Även hälso- och sjukvården har en viktig del i det förebyggande arbetet eftersom den kan uppmärksamma risken för olika typer av bruk, skadliga bruk och beroenden. Kommunerna är navet i det lokala förebyggande arbetet bland annat genom sitt samarbete med olika verksamheter, inte minst ideella. /Ref: Folkhälsopolitisk rapport 2010.

Aktiviteter som skett under området Tobak, alkohol, narkotika, doping och spel, under 2014

- ✓ Samordning av föreläsningkvällen "Våra barn går inte i repris". En kväll för föräldrar och elever i årskurs 9 tillsammans med lärare som handlade om droger och missbruk.
- ✓ Kommun, näringsliv och föreningsliv arbetade tillsammans i antilagningskampanjen Tänk om.
- ✓ Fortsatt arbete med doping samarbete mellan region, kommun, polis, primärvård och träningsanläggningarna. Utbildningsinsatser har genomförts under året i syfte att höja kunskapsnivån.
- ✓ Utbildning i ansvarsfull alkoholserving har genomförts.

-
- ✓ Utbildning i ÖPP/ Effekt samt SOTIS har erbjuds.
  - ✓ Ett nytt drogpolitiskt program har antagits.
  - ✓ En handlingsplan till det drogpolitiska programmet håller på att tas fram och en dialog förs med respektive förvaltning för fortsatt arbete 2015.
  - ✓ Stimulansmedel till att utveckla:
    - Tobakskontrakt till elever på högstadiet.
    - Litteratur till skolledning

Övrigt utvecklingsarbete

Aktiviteter som skett under området Övrigt utvecklingsarbete, under 2014

- ✓ Genomförande av Folkhälsorådets utvecklingsdag 2014.
- ✓ Folkhälsorådet deltog på Vara Creative. Under en förmiddag möttes näringsliv, politiker, tjänstemän och elever från årskurs 9 för att prata om arbetslivet.
- ✓ Utvärdering av det drogförebyggande arbetet i Bildningsförvaltningen genomfördes.
- ✓ Digitalisera ansökningsblankett till folkhälsopriset till e- blankett.
- ✓ Digitalisera tre ansökningsblanketter till en ansökningsblankett till e- blankett med utvärderingsenkät.
- ✓ Samverkans struktur med bildningsförbunden har inletts tillsammans med Essunga och Grästorps kommun.
- ✓ Information om folkhälsoarbetet för KPR, KPI, kommunstyrelsen, resultatenheter och folkhögskolan.
- ✓ Diverse samverkansmöten med olika aktörer såsom t.ex. Studieförbund, föreningar, ideella organisationer, kommunala förvaltningar m.fl.
- ✓ Samverkan kring ett kvalitetssäkringsarbete med folkhälsoplanerarna i Skaraborg, en verktygslåda har tagits fram.
- ✓ Kompetensutveckling om jämlik hälsa har erbjudits till tjänstemän och politiker.
- ✓ Medverkat i Brottsförebyggande rådet i Vara kommun.

Ekonomisk fördelning för folkhälsorådet 2014

Folkhälsorådet i Vara Kommun är en samfinansierad verksamhet mellan Vara Kommun och Västra Götalandsregionen. Rådets verksamhetsbudget för 2014 var 472 900 kr vilket motsvarar 30 kr per invånare (15 kr från vardera parten).

Verksamhet	Budgeterat	Förbrukat
Delaktighet och inflytande i samhället	76 000	76 000
Fysisk aktivitet, matvanor och livsmedel	10 000	25 000
Ekonomiska och sociala förutsättningar	15 000	0
Barns och ungas uppväxtvillkor	232 900	233 000
Hälsa i arbetslivet	15 000	0
ANDT- frågor	90 000	105 000
Årlig återkommande verksamhet	20 000	19 900
Övrigt	14 000	14 000
Summa	472 900	472 900

Förbrukade medel för året uppgick till 472 900 kronor. Ett mindre underskott kunde avhjälpas genom ett tillskott från kommunen. Årets budget är härmed i balans och årets budget har förbrukats enligt plan. Budgeterade kostnader och förbrukade medel uppnår således jämvikt.
